

Προς έναν τουρισμό ανθεκτικό απέναντι στην
κλιματική αλλαγή μέσω της σύνδεσης Υδάτινων
Πόρων-Ενέργειας-Τροφίμων-Οικοσυστημάτων, COP27
Mediterranean Pavilion

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Τμήμα Μελετών και Τεκμηρίωσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ

Προς έναν τουρισμό ανθεκτικό απέναντι στην κλιματική αλλαγή μέσω της σύνδεσης Υδάτινων Πόρων-Ενέργειας-Τροφίμων-Οικοσυστημάτων / Climate resilient tourism through water-energy-food-ecosystem nexus, COP27-Mediterranean Pavilion

όνομα εκδήλωσης:

27^η Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή (COP27) – Mediterranean Pavilion
πότε;

16 Νοεμβρίου 2022

φορέας υλοποίησης:

Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Επιχειρηματικότητας της Μάλτα, Union for the Mediterranean, Global Water Partnership-Mediterranean

πού;

Υβριδική εκδήλωση (διαδικτυακά και στο Sharm el-Sheikh, Αίγυπτος)

σκοπός εκδήλωσης:

Παρουσίαση των πρωτοβουλιών και καλών πρακτικών για την στήριξη και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της βιωσιμότητας του τουριστικού τομέα σε επίπεδο διαχείρισης.

βασικές ενότητες:

Παρουσίαση της προσέγγισης WEFE Nexus, του Προγράμματος GUEST της Μάλτας, του διακρατικού προγράμματος Consumeless-MED.

ποιοι συμμετείχαν;

Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Επιχειρηματικότητας της Μάλτας, Παγκόσμια Συνεργασία για τους Υδάτινους Πόρους-Μεσόγειος, Οργανισμός Ενέργειας και Υδάτινων Πόρων της Μάλτας, Ευρωμεσογειακό Κέντρο για Βιώσιμο Τουρισμό, Υπουργείου Υδάτινων Πόρων και Άρδευσης της Αιγύπτου

γενικότερο πλαίσιο:

Βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη, αύξηση της ανθεκτικότητας του τουριστικού οικοσυστήματος και καλύτερη διαχείριση των πόρων (υδάτινοι πόροι, ενέργεια, τρόφιμα, οικοσυστήματα)

βασικά συμπεράσματα:

Η διάχυση των τοπικών και περιφερειακών πρωτοβουλιών και καλών πρακτικών μπορεί να συμβάλει στην άμβλυνση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

link

<https://ufmsecretariat.org/mediterraneanpavilion/?event=climate-resilient-tourism-in-the-mediterranean-through-water-energy-food-ecosystem-nexus-shifting-the-paradigm>

Εισαγωγικά

Βασικός στόχος της εν λόγω συνεδρίας είναι η παρουσίαση των πρωτοβουλιών και καλών πρακτικών για την στήριξη και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της βιωσιμότητας του τουριστικού τομέα κυρίως όσον αφορά κρίσιμης σημασίας φυσικούς πόρους (υδάτινοι πόροι, ενέργεια, τρόφιμα, οικοσυστήματα) καθώς και η διάχυσή τους στο σύνολο των Μεσογειακών χωρών. Στη συνεδρία συμμετείχαν οι:

- Miriam Dalli, Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Επιχειρηματικότητας της Μάλτας
- Βαγγέλης Κωνσταντιάνος – Παγκόσμια Συνεργασία για τους Υδάτινους Πόρους-Μεσόγειος (Global Water Partnership-Mediterranean)
- Charles Buttigieg, CPO του Οργανισμού Ενέργειας και Υδάτινων Πόρων (Energy and Water Agency) της Μάλτας
- Barbara Sarnari, Ευρωμεσογειακό Κέντρο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (EuroMediterranean Centre for the Sustainable Development)
- Tahani Sileet, επικεφαλής της Κεντρικής Διεύθυνσης Εξωτερικής Συνεργασίας του Υπουργείου Υδάτινων Πόρων και Άρδευσης της Αιγύπτου

1. Εισαγωγική τοποθέτηση της Miriam Dalli, Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Επιχειρηματικότητας της Μάλτας

Η κα **Miriam Dalli, Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Επιχειρηματικότητας της Μάλτας** επεσήμανε πως ο τουρισμός αποτελεί το βασικό πυλώνα ανάπτυξης, διατήρησης και δημιουργίας θέσεων εργασίας και εισοδήματος για την περιοχή της Μεσογείου. Εντούτοις οι αυξανόμενες πιέσεις που ασκούνται στις τουριστικές και μη υποδομές ενέργειας και διαχείρισης υδάτινων πόρων σε συνδυασμό με τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής θα οδηγήσουν αναπόφευκτα στην περαιτέρω υποβάθμιση του περιβάλλοντος και στην επακόλουθη μείωση της τουριστικής κίνησης. Ως εκ τούτου, κρίνεται ως απαραίτητη η προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας για την ανάπτυξη και υιοθέτηση τεχνολογιών που συμβάλλουν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την ορθολογική αξιοποίηση των υδάτινων πόρων, λαμβάνοντας πάντα υπόψη την ανάγκη διατήρησης της οικονομικής αποδοτικότητας των τουριστικών επιχειρήσεων.

Εν συνεχεία, παρουσίασε συνοπτικά μία σειρά από πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί από την κυβέρνηση της Μάλτας με στόχο την προώθηση του βιώσιμου τουρισμού:

-
- Δημιουργία της πλατφόρμας Malta ESG Platform στην οποία αποτυπώνεται ο βαθμός συμμόρφωσης των εισηγμένων στο χρηματιστήριο εταιριών σε κριτήρια ESG¹. Με αυτόν τον τρόπο οι εγχώριοι και ξένοι επενδυτές έχουν πρόσβαση σε δεδομένα σχετικά με τη σημασία που αποδίδουν οι εν λόγω εταιρείες στα κριτήρια και θα αποτελέσει βασικό μοχλό ενθάρρυνσης πραγματοποίησης βιώσιμων επενδύσεων.
 - Δημιουργία προγραμμάτων στήριξης τουριστικών επιχειρήσεων (πολύ μικρές και ΜΜΕ, σε ξενώνες κ.α.) με στόχο την ορθότερη διαχείριση της ενέργειας και των διαθέσιμων υδάτινων πόρων από τον Οργανισμό Ενέργειας και Υδάτινων Πόρων (Energy and Water Agency).
 - Προώθηση της Πράσινης Πιστοποίησης (ECO Certification) που εκδίδεται από τον επίσημο τουριστικό φορέα της χώρας (Malta Tourism Authority).
-

Οι εν λόγω καλές πρακτικές δύναται να εφαρμοστούν και σε άλλες περιφέρειες της Μεσογείου προκειμένου να ενισχυθεί η συνολική ανταγωνιστικότητα της περιοχής. Παράλληλα, υπογράμμισε την ανάγκη μέτρησης και αποτύπωσης των συνεπειών της τουριστικής δραστηριότητας στις τοπικές κοινωνίες.

2. Παρουσίαση της προσέγγισης WEFE Nexus από τον Βαγγέλη Κωνσταντιάτο (Global Water Partnership-Med)

Ο κος Κωνσταντιάτος εκπρόσωπος της Παγκόσμιας Συνεργασίας για τους Υδάτινους Πόρους-Μεσόγειος (Global Water Partnership-Mediterranean)¹, ξεκίνησε την παρουσίασή του με συνοπτική αναφορά σε ορισμένα βασικά δεδομένα που αφορούν τον τουρισμό στην περιοχή της Μεσογείου καθώς και τις περιβαλλοντικές του επιπτώσεις:

¹ Η Παγκόσμια Συνεργασία για τους Υδάτινους Πόρους (Global water partnership) αποτελεί ένα παγκόσμιο δίκτυο στο οποίο συμμετέχουν οργανισμοί και φορείς επιφορτισμένοι με τη διαχείριση υδάτινων πόρων και βασικό της στόχο αποτελεί η παροχή τεχνογνωσίας και η ανάπτυξη σχετικών δεξιοτήτων. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://www.gwp.org/>

-
- Συγκέντρωση του μεγαλύτερου μέρους των επισκεπτών σε περιοχές υψηλής περιβαλλοντικής και πολιτιστικής αξίας. Οι συγκεκριμένες περιοχές παρουσιάζουν ωστόσο σημαντική έλλειψη βασικών φυσικών πόρων όπως το νερό.
 - Σημαντική εποχικότητα της τουριστικής κίνησης: το 85% των επισκεπτών επιλέγουν τους θερινούς μήνες.
 - Καταγράφεται σημαντική αύξηση της θερμοκρασίας, μεγαλύτερη κατά 0,3ο C του παγκόσμιου μέσου όρου.
 - Σύμφωνα με προβλέψεις η συχνότητα εμφάνισης «εξαιρετικά θερμών» ημερών (με θερμοκρασίες άνω των 35ο C) σε μεσογειακούς προορισμούς είναι πιθανό πως θα διπλασιαστεί μέχρι το 2050. Ως εκ τούτου, η πίεση σε ήδη ευαίσθητα οικοσυστήματα και η χρόνια έλλειψη υδάτινων πόρων θα επιδεινωθεί.
 - Η ανάγκη προσαρμογής στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής θα αυξήσει τις απαιτήσεις για επενδύσεις και κρατικές επιδοτήσεις. Ανέφερε χαρακτηριστικά πως το εν λόγω ζήτημα έχει ήδη απασχολήσει τη γαλλική κυβέρνηση. Πιο συγκεκριμένα, ο οινοτουρισμός προσελκύει στη Γαλλία περίπου 10 εκ. επισκέπτες το χρόνο. Κατά την περίοδο 2015-2020 το γαλλικό κράτος παρείχε επιδοτήσεις ύψους άνω των 200 εκ. \$ ανά έτος λόγω της έντονης ξηρασίας και της αυξημένης συχνότητας εμφάνισης ακραίων καιρικών φαινομένων. Το αντίστοιχο ποσό κατά την περίοδο 2007-14 ήταν 70 εκ. \$.
 - Οι τουρίστες έχουν την τάση να καταναλώνουν 2-3 φορές περισσότερο νερό, ενέργεια και τρόφιμα κατά τη διάρκεια των διακοπών τους.
 - Κρίσιμης σημασίας είναι τα πρότυπα-συνήθειες (patterns) κατανάλωσης ενέργειας και υδάτινων πόρων σε τουριστικά καταλύματα και επιχειρήσεις. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της κατανάλωσης υδάτινων πόρων για το πλύσιμο κλιννοσκεπασμάτων σε ξενοδοχεία 3* είναι 12% της συνολικής κατανάλωσης νερού, ενώ στα ξενοδοχεία πολυτελείας το εν λόγω ποσοστό ανέρχεται σε 50%.
 - Ο μεγαλύτερος καταναλωτής νερού και ενέργειας είναι η αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων.
 - Κατά τα επόμενα 20 χρόνια η αύξηση του παγκόσμιου πληθυσμού, της αυξανόμενης αστικοποίησης και της αύξησης των επιπέδων κατανάλωσης της μεσαίας τάξης αναμένεται να οδηγήσει στην αύξηση της ζήτησης για νερό κατά 40%, για ενέργεια κατά 50% και για τρόφιμα κατά 35%.
-

Οι προϋποθέσεις για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των προαναφερθεισών προκλήσεων υπάρχουν δεδομένου ότι η **τεχνολογία για την υλοποίηση της μετάβασης είναι πλέον σε μεγάλο βαθμό διαθέσιμη** (αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας, υβριδικά συστήματα θέρμανσης ύδατος, μονάδα αφαλάτωσης θαλάσσιου νερού) και, παράλληλα, είναι δυνατή η μεταφορά τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών. Εξαιρετικά χρήσιμη είναι και η **εφαρμογή πιλοτικών προγραμμάτων** και η εφαρμογή των συμπερασμάτων που προκύπτουν από αυτά σε μεγαλύτερη κλίμακα. Προκειμένου η εφαρμογή σε μεγαλύτερη κλίμακα να είναι δυνατή, έμφαση πρέπει να δοθεί στο συντονισμό μεταξύ των αρμόδιων θεσμών, τη λήψη νομοθετικών πρωτοβουλιών, τη χρηματοδότηση των ΜΜΕ, την εντονότερη εμπλοκή του ιδιωτικού τομέα στη χρηματοδότηση, την ψηφιοποίηση και η αξιοποίηση φυσικών λύσεων (nature based solutions) καθώς και την ενημέρωση και εμπλοκή των επιχειρήσεων και των επισκεπτών.

Εντούτοις, βασική πρόκληση συνεχίζει να αποτελεί η υιοθέτηση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης στην οποία τα οφέλη όλων των υφιστάμενων τεχνολογιών μπορούν να αξιοποιηθούν παράλληλα. Η **προσέγγιση NEXUS Water-Food-Energy-Ecosystems (WEFE)** (ΠΛΕΓΜΑ Νερό-Ενέργεια-Τρόφιμα-Οικοσυστήματα) αποτελεί μία ολοκληρωμένη, συντονισμένη και διατομεακή προσέγγιση που αποσκοπεί στη βελτίωση της διαχείρισης των περιορισμένων φυσικών πόρων με στόχο την ενίσχυση της ενεργειακής και επισιτιστικής ασφάλειας και της ασφάλειας υδάτινων πόρων με την παράλληλη διατήρηση των οικοσυστημάτων και την αντιμετώπιση των συχνά αντικρουόμενων συμφερόντων μεταξύ των τομέων².

3. Το Πρόγραμμα GUEST (Μάλτα)

Εν συνεχεία το λόγο έλαβε ο **Charles Buttigieg, CPO του Οργανισμού Ενέργειας και Υδάτινων Πόρων (Energy and Water Agency) της Μάλτας** ο οποίος παρουσίασε το Πρόγραμμα GUEST. Το Πρόγραμμα GUEST (ακρωνύμιο για το Guesthouse owners and Users Embarking on Sustainable Tourism) αποτελεί ένα πιλοτικό πρόγραμμα με στόχο **τη βελτίωση της διαχείρισης ενέργειας και υδατικών πόρων σε ξενώνες (guesthouses)**. Το πιλοτικό Πρόγραμμα, το οποίο θα υλοποιηθεί σε δύο στάδια, σχεδίασε και υλοποιεί ο Οργανισμός Ενέργειας και Υδάτινων Πόρων (Energy and Water Agency) της Μάλτας.

Βασική στόχευση του πρώτου σταδίου αποτέλεσε η σε βάθος κατανόηση της αγοράς των ξενώνων. Διοργανώθηκαν **ομάδες εστίασης** στις οποίες συμμετείχαν οι διαχειριστές (operators) 30 ξενώνων οι οποίοι κλήθηκαν να απαντήσουν σε ερωτήματα σχετικά με τον όρο «βιωσιμότητα», το είδος των επενδύσεων που έχουν ήδη πραγματοποιήσει για την εξοικονόμηση ενέργειας και υδάτινων πόρων, το κατά πόσο είναι ενημερωμένοι αναφορικά με επενδυτικές ευκαιρίες και τα οφέλη της καλύτερης εκπροσώπησης.

Τα βασικά συμπεράσματα που προέκυψαν από τις ομάδες εστίασης είναι τα ακόλουθα:

-
- Η έννοια της βιωσιμότητας είναι σε μεγάλο βαθμό κατανοητή και αποτελεί στόχο των περισσότερων ξενώνων.
 - Η συμπεριφορά των επισκεπτών οι οποίοι κατά τη διάρκεια της διαμονής τους δεν επιδεικνύουν τη δέουσα προσοχή στην κατανάλωση ενέργειας και νερού συνιστά σημαντική πρόκληση, δεδομένου ότι χωρίς τη δική τους προσπάθεια δεν είναι δυνατή η μείωση της κατανάλωσης.
 - Οι διαχειριστές ανέφεραν πως το υψηλό κόστος των διαθέσιμων επενδυτικών επιλογών αποτελεί το βασικό εμπόδιο πραγματοποίησής τους.
 - Εκφράστηκε έντονο ενδιαφέρον για κλαδικά εξειδικευμένα (sector-specific) προγράμματα παροχής βοήθειας και για την ενημέρωσή τους για αυτά.
 - Όσον την εκπροσώπηση, επισημάνθηκε πως ο κλάδος των μεγάλων ξενοδοχείων συχνά υπερεκπροσωπείται στα όργανα εκπροσώπησης παραγκωνίζοντας τον κλάδο των ξενώνων. Ένα φόρουμ αποκλειστικά για τους ξενώνες και τα ιδιαίτερα προβλήματά τους θα αποτελούσε μία καλή λύση.
-

² Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://www.gwp.org/seenexus>

Κατά τη διάρκεια του **δεύτερου σταδίου αναμένεται η πραγματοποίηση 30 μετρήσεων κατανάλωσης ενέργειας και υδάτινων πόρων** σε ξενώνες διαφορετικού μεγέθους προκειμένου να αποτυπωθεί η υφιστάμενη κατάσταση και να εντοπιστούν τομείς που παρουσιάζουν περιθώρια βελτίωσης τόσο σε πρακτικό όσο και σε διαχειριστικό επίπεδο. Όσον αφορά την εκπόνηση σχεδίων ώστε σε επίπεδο επιχείρησης η μέτρηση της κατανάλωσης να είναι επιτυχής απαιτείται η συλλογή παλαιότερων λογαριασμών καθώς και άλλων στατιστικών στοιχείων (π.χ. κλινών), ο εντοπισμός της διαθεσιμότητας εξειδικευμένου προσωπικού (π.χ. για ζητήματα συντήρησης), η πραγματοποίηση αρχικής συνάντησης με τους τους ελεγκτές που θα πραγματοποιήσουν την μέτρηση με στόχο την ενημέρωσή τους αναφορικά με τη λειτουργία της επιχείρησης, ο προσδιορισμός δεικτών επιδόσεων καθώς και η συνέχιση της πραγματοποίησης μετρήσεων.

Θα ακολουθήσει η παρουσίαση προτεινόμενων μέτρων, τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών προς τους διαχειριστές των ξενώνων αλλά και προς το σύνολο των ΜμΕ επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα του τουρισμού. Παράλληλα, προβλέπεται η υλοποίηση δράσεων της πληροφόρησης των επισκεπτών και της παροχής ειδικών πακέτων καλωσορίσματος (welcome packs) που θα περιλαμβάνει αντικείμενα και gadgets (π.χ. πάνινες τσάντες, πετσέτες) που θα υπενθυμίζουν στους επισκέπτες το ρόλο που πρέπει να διαδραματίζουν στην προσπάθεια εξοικονόμησης ενέργειας και νερού.

4. Barbara Sarnari, (EuroMediterranean Centre for the Sustainable Development)-Consumeless-MED

Η κα **Barbara Sarnari**, εκπρόσωπος του Ευρωμεσογειακού Κέντρου για Βιώσιμη Ανάπτυξη (**EuroMediterranean Centre for the Sustainable Development**)³ προχώρησε σε συνοπτική παρουσίαση του **διακρατικού προγράμματος Consumeless-MED**⁴, το οποίο συγχρηματοδοτείται από το Interreg Mediterranean και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Στο Πρόγραμμα Consumeless-MED συμμετέχουν δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς από 9 χώρες της Μεσογείου, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, 40 δήμους και 300 επιχειρήσεις⁵. Το πρόγραμμα προωθεί την εφαρμογή ενός μοντέλου βιώσιμου τουρισμού στην περιοχή της Μεσογείου με έμφαση στην κινητοποίηση των ΜμΕ, τη δημιουργία συνεργειών μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, την στήριξη της τοπικής οικονομίας και κοινωνία, καθώς και την ανάδειξη των φυσικών και πολιτιστικών πόρων του προορισμού και των υπηρεσιών οικοσυστήματος (ecosystem services). Βασικός στόχος είναι η **ανάπτυξη**

³ Πρόκειται για το Centro Euromediterraneo per lo sviluppo sostenibile onlus (SVI.MED.) με έδρα τη Ραγκούσα της Ιταλίας, βασικό έργο του οποίου είναι η ανάπτυξη και προώθηση σχεδίων και προγραμμάτων με στόχο την ανάπτυξη του βιώσιμου τουρισμού. Το Κέντρο αποτελεί βασικό εταίρο του Προγράμματος Consumeless-MED. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στον ακόλουθο σύνδεσμο: <http://www.svimed.eu/website/en/>

⁴ Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://www.consumelessmed.org/>

⁵ Οι ελληνικοί φορείς που συμμετέχουν είναι ο Δήμος Νάξου και Μικρών Κυκλάδων και ο Ευρωπαϊκός Όμιλος Εδαφικής Συνεργασίας-Εύξεινη Πόλη. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://keep.eu/projects/21365/Consume-Less-in-Mediterrane-EN/>

καινοτόμων λύσεων και η πραγματοποίηση επενδύσεων μέσω της ανάληψης των ακόλουθων δεσμεύσεων από μέρους των συμμετεχόντων φορέων:

-
- *Διατήρηση* των υπηρεσιών οικοσυστήματος και ελαχιστοποίηση της χρήσης πόρων (ενέργεια και υδάτινοι πόροι).
 - *Μείωση* των παραγόμενων απορριμμάτων.
 - *Διασφάλιση* της ευημερίας των κατοίκων και των επισκεπτών.
-

Όσοι φορείς και επιχειρήσεις έχουν λάβει τη σχετική **πιστοποίηση-ετικέτα “Consume-Less”**⁶ μετατρέπονται σε πρεσβευτές βασικών αρχών της βιωσιμότητας και προχωρούν στο σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων διαφόρων ειδών. Ενδεικτικά αναφέρθηκαν οι ακόλουθες δράσεις:

-
- Διαμοιρασμός προς τους επισκέπτες αντικειμένων όπως παγούρια.
 - Δημιουργία εκπαιδευτικών παιχνιδιών με στόχο την πληροφόρηση των επισκεπτών αναφορικά με τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να μειώσουν την κατανάλωσή τους κατά τη διάρκεια της επίσκεψής τους.
 - Εγκατάσταση ξενοδοχειακή μονάδα μηχανισμού συλλογής των υδάτων από ντουζ και νιπτήρες με στόχο την επαναχρησιμοποίησή του στις τουαλέτες.
 - Εγκατάσταση συστημάτων συλλογής βρόχινου νερού σε δημόσια κτίρια
 - Εγκατάσταση συστημάτων συλλογής ηλιακής ενέργειας που χρησιμοποιείται για την ηλεκτροδότηση δημόσιου φωτισμού.
 - Εγκατάσταση πάγκων συλλογής και διάθεσης ηλιακής ενέργειας.
 - Ενέργειες εκπαίδευσης και εκστρατείες ενημέρωσης.
-

5. Tahani Sileet, επικεφαλής της Κεντρικής Διεύθυνσης Εξωτερικής Συνεργασίας του Υπουργείου Υδάτινων Πόρων και Άρδευσης της Αιγύπτου

Η κα **Tahani Sileet**, επικεφαλής της Κεντρικής Διεύθυνσης Εξωτερικής Συνεργασίας του Υπουργείου Υδάτινων Πόρων και Άρδευσης της Αιγύπτου, ανέφερε πως ο παράκτιος τουρισμός αντιστοιχεί στο 50% του συνολικού τουρισμού της χώρας. Εντούτοις, οι σημαντικές αρνητικές συνέπειες της κλιματικής αλλαγής (αποχρωματισμός των κοραλλιογενών υφάλων, υποβάθμιση των μαγκρόβιων οικοσυστημάτων, διάβρωση των ακτών κ.α.) αναμένεται να πλήξουν σημαντικά τον παράκτιο και θαλάσσιο τουρισμό. Ως εκ τούτου, βασικό στόχο της αιγυπτιακής κυβέρνησης αποτελεί η μείωση της κατανάλωσης νερού μέσω της υιοθέτησης

⁶ Περισσότερες πληροφορίες για την ετικέτα είναι διαθέσιμες στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://www.consumelessmed.org/file/2020/05/D3.1.1_GREEK_Consumeless_Guidelines_Label-1.pdf

προγραμμάτων αποτελεσματικής διαχείρισης των υδάτινων πόρων και επενδύσεις σε νέες τεχνολογίες. Μέρος αυτής της προσπάθειας αποτελούν η πρωτοβουλία **Go Green**, βασικός στόχος της οποίας αποτελεί η ευαισθητοποίηση των πολιτών για την προστασία του περιβάλλοντος⁷ καθώς και η πρωτοβουλία **AWARE** (Action on Water Adaptation or Resilience), βασικός στόχος της οποίας είναι ενίσχυση της συνεργασίας για την αντιμετώπιση προκλήσεων που αφορούν τους υδάτινους πόρους⁸.

Συμπεράσματα

Η ορθή διαχείριση και διαφύλαξη κρίσιμων για το τουριστικό οικοσύστημα πόρων (υδάτινοι πόροι, ενέργεια, τρόφιμα, οικοσυστήματα) αποτελεί μία από τις σημαντικότερες προκλήσεις που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι μεσογειακές χώρες.

Καλές πρακτικές και πιλοτικά προγράμματα που έχουν υλοποιηθεί με επιτυχία μπορούν μέσω της εφαρμογής τους σε μεγαλύτερη κλίμακα και της διάχυσής τους στο σύνολο των περιφερειών της Μεσογείου να συμβάλλουν αποφασιστικά στην άμβλυνση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

⁷ Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://www.presidency.eg/en/%D8%A7%D9%84%D8%B1%D8%A6%D8%A7%D8%B3%D8%A9/%D9%85%D8%A8%D8%A7%D8%AF%D8%B1%D8%A9-%D8%A7%D8%AA%D8%AD%D8%B6%D8%B1-%D9%84%D9%84%D8%A3%D8%AE%D8%B6%D8%B1/>

⁸ Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://reliefweb.int/report/world/cop27-presidency-launches-aware-initiative-address-water-security-part-climate-change-adaptation>